

ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE TEKNİK DÜZENLEMELER KANUNU TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı, ürünlerin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Kanun;

a) Gıdalar, yem, canlı bitki ve hayvanlar, genetiği değiştirilmiş organizmalar, bitkilerin türetilmesinde kullanılan bitkisel ürünler, hayvansal yan ürünler ve bunların türev ürünleri, bitki koruma ürünleri ile antika niteliğindeki ürünler hariç, imalatçının kendi kullanımı için imal veya monte edilen ürünler dâhil olmak üzere bir imalat süreci sonucunda yurt içinde üretilerek veya ithal edilerek piyasada bulundurulmuş veya piyasaya arz edilmesi hedeflenen her türlü ürünü,

b) Türkiye’de imal edilerek veya serbest dolaşıma sokularak Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihraç edilmesi hedeflenen (a) bendi kapsamı ürünleri,

c) Sipariş üzerine üretilerek montajı, kurulumu veya hizmete sokulmasıyla tamamlanan ürünleri,

ç) Piyasada veya kullanımda bulunan bir ürünü teknik düzenlemesine veya genel güvenlik gereklerine uygunluğunu etkileyecek şekilde bir işleme tabi tutarak yeniden piyasaya arz eden veya hizmete sokan işyerlerini,

kapsar.

(2) Ürünlere ilişkin özel kanunların olduğu durumlarda bu Kanunun hükümleri, özel kanunda hüküm bulunmayan hallerde uygulanır.

(3) Türkiye’de imal edilerek Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ihraç edilmesi hedeflenen ürünler kapsam dışındadır. Ancak bu hüküm, sektör ayrımı yapılmaksızın ihraç edilen herhangi bir üründe insan sağlığı ve güvenliği, hayvan veya bitki sağlığı ile çevrenin korunması gereklerine aykırılık veya alıcıyı yanıltacak şekilde işaretleme, etiketleme veya tağşiş yapıldığına dair güçlü emarelerin bulunması halinde yetkili kuruluşların gerekli denetimleri yapmasına ve önlemleri almasına engel olmaz.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,

b) “CE” işareti: Ürünün “CE” işaretinin konulmasını öngören mevzuatın ilgili bütün kurallarına uygun olduğunu gösteren işareti,

c) Ciddi risk: Etkileri kısa vadede ortaya çıkmayanlar da dâhil olmak üzere, ivedi müdahale ve düzenli takip gerektiren her türlü riski,

ç) Dağıtıcı: Bir ürünü, tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulduran, imalatçı ve ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,

d) Geri çağırma: Nihai kullanıcının elinde bulunan bir ürünün geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlemi,

e) Güvenli ürün: Kullanım ömrü ve uygulanabildiği hallerde hizmete sokulmasına, kurulumuna ve bakımına ilişkin kural ve talimatlar dikkate alınmak kaydıyla, normal veya makul bir şekilde öngörülebilir kullanım koşullarında hiç risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımıyla ilgili kabul edilebilir asgari ölçülerde risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için yüksek düzeyde koruma sağlayan ürünü,

f) İktisadi işletme: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı veya dağıtıcıyı,

g) İmalatçı: Bir ürünü imal ederek veya tasarımı veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticarî markası ile pazarlayan gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) İthalatçı: Bir ürünü Türkiye'nin gümrük sahasının dışından getirerek yurt içi piyasaya arz eden Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Piyasa gözetimi ve denetimi: Ürünlerin sağlık, güvenlik veya diğer bir kamu yararının korunması bakımından tehlike oluşturmalarını önlemek ve varsa ilgili teknik düzenlemedeki kurallara uygun olmalarını sağlamak amacıyla yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,

ı) Piyasaya arz: Bir ürünün yurt içi piyasada ilk kez bulundurulmasını,

i) Piyasada bulundurma: Bir ürünün ticari bir faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için yurt içi piyasaya sağlanmasını,

j) Piyasadan çekmek: Tedarik zincirindeki bir ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbir,

k) Riskli ürün: Kullanım ömrü ve uygulanabildiği hallerde hizmete sokulmasına, kurulumuna ve bakımına ilişkin kural ve talimatlar dikkate alınmak kaydıyla, normal veya makul bir şekilde öngörülebilir kullanım koşullarında insan sağlığı ve güvenliği, işyerinde sağlık ve güvenlik, tüketicinin korunması, çevre, kamu emniyeti veya diğer bir kamu yararını makul ve kabul edilebilir ölçülerin ötesinde olumsuz etkileme potansiyeli olan ürünü,

l) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, bir ürünün vasıflarını, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen, uyulması zorunlu her türlü mevzuatı,

m) Uygunluk değerlendirmesi: Bir ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,

n) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

o) Uygun olmama hali: Bu Kanunun, Kanunun uygulama mevzuatının veya ilgili teknik düzenlemenin hükümlerine veya uygulanabildiği durumlarda genel güvenlik gereklerine aykırılık halini,

ö) Yetkili kuruluş: Bir ürün veya ürün grubuna ilişkin mevzuatı hazırlamaya veya yürütmeye veya bu ürünleri denetlemeye yetkili kamu kuruluşunu,

p) Yetkili temsilci: İmalatçının bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılacak mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı bir şekilde görevlendirilen Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

r) Ürün: Bir imalat süreci sonucunda üretilen her türlü madde, müstahzar veya eşyayı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Düzenlemeler, Ürün Güvenliği, Tüketici Ürünlerinde Genel Güvenlik Gerekleri, Ürün Sorumluluğu ve İktisadi İşletmelerin Yükümlülükleri

Teknik düzenlemeler

MADDE 4 – (1) Teknik düzenlemesine uygun olmayan ürünler, uygunsuzluk giderilmeden piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz, piyasada ise çekilir, nihai kullanıcıların elinde ise geri çağırılır.

(2) Teknik düzenlemeler, yetkili kuruluşlarca üçüncü ve dördüncü fıkralardaki usul ve esaslar takip edilerek hazırlanır, yürürlüğe konulur ve uygulanır.

(3) Yetkili kuruluşlar, teknik düzenlemeleri insan sağlığı ile can ve mal güvenliğinin, çevrenin, hayvan ve bitki sağlığının veya tüketicinin korunması veya enerji verimliliğinin sağlanması gibi bir kamu yararını gözeterek, rekabeti engellemeyecek şekilde ve gözettiği amacın ötesine geçmeyen, uygun, orantılı, bağlantılı, açık ve uygulanabilir hükümler koyarak hazırlarlar.

(4) Yetkili kuruluşlar, hazırladıkları teknik düzenlemeleri makul bir süre vererek ilgili tüm tarafların görüşüne açar, mevzuatın ve uluslararası yükümlülüklerin gerektirdiği hallerde usulüne uygun olarak ilgili uluslararası taraflara bildirirler.

(5) Yetkili kuruluş teknik düzenleme yapma yetkisini gerektiğinde aynı veya farklı ürün bakımından yetkili diğer bir kuruluşa devredebilir.

Ürün güvenliği

MADDE 5- (1) Güvenli olmayan bir ürün piyasaya arz edilemez ve piyasada bulundurulamaz; piyasada ise çekilir, nihai kullanıcıların elinde ise geri çağırılır.

(2) İnsan sağlığı ve güvenliğini korumak amacıyla 4 üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan usul ve esaslar doğrultusunda hazırlanarak yürürlüğe konan teknik düzenlemelerin ilgili kurallarını karşılayan ürünlerin güvenli olduğu varsayılır.

Tüketici ürünlerinde genel güvenlik gerekleri

MADDE 6 – (1) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen teknik düzenlemelerin bulunmadığı veya ilgili teknik düzenlemenin ürünün insan sağlığı ve güvenliği bakımından risk oluşturabilecek özelliklerini kapsamadığı durumlarda tüketicilere yönelik veya makul koşullar altında tüketiciler tarafından kullanılabilir bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirilmesi bu Kanuna dayanılarak çıkarılacak düzenleyici işlemler ile belirlenen genel güvenlik gereklerine göre yapılır.

Ürün sorumluluğu

MADDE 7- (1) 5 inci maddede belirtilen ürün güvenliği koşullarını veya uygulanabildiği durumlarda 6 ncı maddede atıf yapılan genel güvenlik gereklerini karşılayamadığı için bir ürünün, bir kişinin ölümüne veya yaralanmasına veya bir malın zarar görmesine sebep olması halinde, bu ürünün imalatçısı veya ürün ithal ise ithalatçısı doğan zarardan kusuru aranmaksızın sorumlu tutulur ve bu Kanun uyarınca tazminat borcu doğar. Mala gelen zararlarda tazminat borcunun doğması için, uygun olmayan ürün dışındaki bir malın zarar görmesi, bu malın normalde kişisel kullanıma mahsus olması ve zarar gören tarafından esasen kişisel amaçlarla kullanılmış olması gerekir.

(2) İmalatçı veya ithalatçının sorumlu tutulabilmesi için; zarar görenin üründeki uygunsuzluğu, uğradığı zararı ve uygunsuzluk ile zarar arasındaki nedensellik bağıını ispat etmesi zorunludur. Somut olayın özelliklerine göre ürünün ortaya çıkan türden bir zararı doğurmaya elverişli olması halinde nedensellik bağının var olduğu kabul edilir.

(3) Uygun olmayan bir ürünün sebep olduğu zarara ilişkin birden fazla iktisadi işletmecinin tazminat yükümlülüğü doğuyor ise bunlar müşterek ve müteselsilen sorumlu tutulurlar.

(4) İktisadi işletmeyi ürün sorumluluğundan kurtaran ya da bu sorumluluğu azaltan sözleşmeler hükümsüz kabul edilir.

(5) Uygun olmayan bir ürünün sebep olduğu zarar nedeniyle ödenecek maddi ve manevi tazminatın miktarının belirlenmesi ve zamanaşımı süreleri hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.

İmalatçının yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) İmalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine ve uygulanabildiği durumlarda genel güvenlik gereklerine uygun tasarlanmış ve imal edilmiş ürünleri arz eder,

b) Mevzuatın gerektirdiği teknik dosyayı tanzim eder, uygunluk değerlendirme işlemlerini yapar veya yaptırır, uygunluk beyanını veya uygunluğu gösteren diğer belgeleri düzenler ve uygunluk işaretini ürününe koyar,

c) (b) bendinde belirtilen dosya ve belgeleri mevzuatta belirtilen süre boyunca, bir sürenin belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl süreyle muhafaza eder,

ç) Ürününün ilgili kurallara uygunluğunun seri üretim boyunca da sürdürülmesi için gerekli önlemleri alır; ürünün tasarımında, vasıflarında veya uygun olduğunu beyan ettiği kurallardaki değişiklikleri takip eder ve gereğini yapar,

d) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak, piyasada bulunduran ürünlerinden numune alarak test eder, soruşturur, şikâyetlerin, uygun olmayan ve geri çağırılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı gözetim hakkında dağıtıcıları bilgilendirir,

e) Ürününün mevzuatın gerektirdiği tip, parti, seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde taşımasını temin eder, ürünün boyut veya doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almasını sağlar,

f) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvan veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresleri ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir,

g) Ürününün taşıyabileceği riskleri değerlendirebilmeleri ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar ve bu risklere karşı tedbirleri önceden alır,

ğ) Ürününün veya ürünün ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (g) bendinde belirtilen bilgilerin ve kurulum, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar,

h) Piyasaya arz ettiği bir ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri derhal alır; ürünün risk arz ettiği durumlarda başta sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler hakkında olmak üzere ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşları bilgilendirir,

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşların talimatlarını yerine getirir ve ürünlerinin uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar,

i) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ve şekilde resmi kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

Yetkili temsilcinin yükümlülükleri

MADDE 9- (1) İmalatçı, devrettiği yetkinin ve görevlerin mahiyetini, varsa koşullarını ve sınırlarını açıkça, anlaşılır biçimde ve yazılı olarak belirlemek suretiyle yetkili bir temsilci atayabilir.

(2) Yetkili temsilci, imalatçının birinci fıkrada belirtilen şekilde kendisine verdiği ve mevzuatın sınırlamadığı görevleri yerine getirir. Ancak, bu görevlendirme belgesinde yazmasa dahi yetkili temsilci teknik mevzuatın gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgeleri teknik mevzuatta belirtilen süre boyunca, böyle bir süre belirtilmemiş ise ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza etmek ve talebi halinde yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlamak ve yetkisi kapsamındaki ürünlerin arz ettiği risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirmek zorundadır.

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 10- (1) İthalatçı;

a) Piyasaya sadece teknik düzenlemesine ve uygulanabildiği durumlarda genel güvenlik gereklerine uygun ürünleri arz eder,

b) Bir ürünü piyasaya arz etmeden önce, imalatçının mevzuatın gerektirdiği uygunluk değerlendirmesi işlemlerini tamamladığını ve teknik dosyayı tanzim ettiğini, ürünün zorunlu

uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını ve ürüne gerekli belgelerin eşlik ettiğini ve imalatçının 8 inci maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini teyit eder,

c) Bir ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, ürün uygun hale getirilmeden piyasaya arz edemez ve ürünün risk teşkil ettiği her durumda imalatçıyı ve yetkili kuruluşları bilgilendirir,

ç) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvan veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresleri ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir, koyduğu bu bilgilerin, ürünün imalatçısı tarafından konuların görünürlüğünü engellememesini sağlar,

d) Ürününün taşıyabileceği riskleri değerlendirebilmeleri ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar ve bu risklere karşı tedbirleri önceden alır,

e) Ürününün veya ürünün ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (d) bendinde belirtilen bilgilerin ve kurulum, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar,

f) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye koşullarının ürünün teknik mevzuatın ilgili şartlarına veya uygulanabildiği durumlarda genel güvenlik gereklerine uygunluğunu tehlikeye sokmamasını sağlar,

g) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak, piyasada bulunduran ürünlerinden numune alarak test eder, soruşturur ve şikâyetlerin, uygun olmayan ve geri çağrılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı gözetim hakkında imalatçı ve dağıtıcıları bilgilendirir,

ğ) Piyasaya arz ettiği bir ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri derhal alır; ürünün risk arz ettiği durumlarda başta sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler hakkında olmak üzere ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşları bilgilendirir,

h) Mevzuatın gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgelerin bir örneğini mevzuatta belirtilen süre boyunca, böyle bir süre belirtilmemiş ise ürünün ithal edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca talebi halinde yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar,

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir,

i) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ve şekilde resmi kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 11- (1) Dağıtıcı;

a) Bir ürünü piyasada bulundurmadan önce, ürünün zorunlu uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını; gerekli belgelerin, talimatların ve güvenlik kurallarının ürüne Türkçe olarak eşlik ettiğini ve imalatçının 8 inci maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde, ürün ithal ise ithalatçının 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini teyit eder,

b) Bir ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasada bulunduramaz ve ürünün risk teşkil ettiği her durumda imalatçı veya ithalatçıyı ve yetkili kuruluşları bilgilendirir,

c) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye koşullarının ürünün teknik mevzuatın ilgili şartlarına veya uygulanabildiği durumlarda genel güvenlik gereklerine uygunluğunu tehlikeye sokmamasını sağlar,

ç) Piyasada bulundurduğu bir ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, imalatçı veya ithalatçının ürünü uygun duruma getirmek, piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri aldığını teyit eder ve ürünün risk arz ettiği durumlarda imalatçı veya ithalatçıyı ve başta sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden

hususlar ile alınan düzeltici önlemler hakkında olmak üzere ayrıntılı bir şekilde yetkili kuruluşları ivedilikle bilgilendirir,

d) Piyasada bulundurduğu ürünlerin arz ettiği risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde ilgili iktisadi işletmeci ile işbirliği yapar ve ürünlerin uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa temin ederek yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir.

İmalatçının yükümlülüklerinin ve ürün sorumluluğunun diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 12- (1) Bir ürünü kendi isim veya ticarî markası altında piyasaya arz eden veya piyasaya arz edilmiş bir ürünü teknik mevzuat koşullarına veya uygulanabildiği durumlarda genel güvenlik gereklerine uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştiren ithalatçılar ile dağıtıcılar bu Kanun kapsamında imalatçı sayılırlar ve imalatçının 8 inci maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumludurlar.

(2) Bir ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, yetkili kuruluşça yapılan bildirimden itibaren on gün içinde imalatçının, ürün ithal ise yetkili temsilci veya ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, bu Kanun kapsamında imalatçı olarak kabul edilir.

(3) Ürün sorumluluğuna ilişkin olarak, ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının belirlenemediği durumlarda, zarara uğrayan kişiye bu iktisadi işletmecilerin isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini makul bir süre içinde bildirmeyen dağıtıcı, bu Kanun kapsamında imalatçı gibi sorumlu tutulur.

İzlenebilirlik

MADDE 13- (1) İktisadi işletmeler, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticari unvanı veya markası ve irtibat bilgileri ile ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutar, ürünü piyasada bulundurmaya başladıkları tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talebi halinde yetkili kuruluşa sunarlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygunluk İşaretleri ve Belgeleri, Uygunluk Değerlendirme İşlemleri ve Kuruluşları

Uygunluk işaretleri ve belgeleri, uygunluk değerlendirme işlemleri

MADDE 14- (1) Bir ürünün, piyasaya arz edilebilmesi, piyasada bulundurulabilmesi veya kullanıcının hizmetine sunulabilmesi için teknik düzenlemede bu ürüne ilişkin öngörülen zorunlu uygunluk değerlendirme işlemlerinin tamamlanması ve olumlu sonuçlanması gerekir.

(2) Bir teknik düzenlemenin gerektirdiği, başta “CE” işareti olmak üzere, ürünlere ilişkin her türlü uygunluk işareti ve belgelerinin, test raporlarının ve diğer belgelerin gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmesi, kullanılması, tahrif veya taklit edilmesi yasaktır.

(3) Zorunlu uygunluk işaretleri, sadece teknik düzenlemelerin bu işaretlerin konulmasını öngördüğü ürünlerde kullanılabilir, başka ürünlerde kullanılamaz.

(4) Bir ürünün uygunluğunu gösteren işaret ve belgeler, bu Kanunun uygulama mevzuatında veya teknik düzenlemede belirtilen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenir ve kullanılır.

(5) Ürüne, “CE” işaretinin anlamı ve şekli hakkında üçüncü şahısları yanıltacak başka işaretler veya betimlemeler konulamaz. Diğer her türlü işaret ürüne ancak “CE” işaretinin görünebilirliğini, okunabilirliğini ve anlamını bozmayacak şekilde konulabilir.

Uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar

MADDE 15- (1) Yetkili kuruluşlar, teknik düzenlemenin gerektirdiği hâllerde, bu Kanunun uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemede belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde uygunluk değerlendirme kuruluşu ve onaylanmış kuruluş görevlendirebilirler.

(2) Resmi bir görevlendirme olsun veya olmasın, uygunluk değerlendirme kuruluşları, bir teknik düzenleme kapsamındaki faaliyetlerinden dolayı bu teknik düzenlemeyi yürüten yetkili kuruluşa karşı sorumludurlar.

(3) Uygunluk değerlendirme kuruluşları;

a) Bu Kanunun uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemelerde yer alan usûl ve esaslar çerçevesinde, bağımsız ve tarafsız hareket ederek, ayırım gözetmeden ve şeffaf bir şekilde hizmet verir,

b) Faaliyetleri ile ilgili her türlü belge ve kaydı, teknik düzenlemede belirtilen süre boyunca, bir sürenin belirtilmediği durumlarda ise bu belge ve kayıtların düzenlendiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve talep halinde yetkili kuruluşlara sunarlar.

(4) Yetkili kuruluşlar, yetki alanına giren uygunluk değerlendirme kuruluşlarının bu Kanunun uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemelerde belirtilen nitelikleri karşılamaya devam edip etmediğini, sorumlulukları yerine getirip getirmediğini ve faaliyetleri öngörülen koşullara uygun olarak sürdürüp sürdürmediğini gerektiğinde gözetler ve denetler.

(5) Dördüncü fıkrada belirtilen gözetleme ve denetleme faaliyetinin sonuçlarının olumsuz çıkması hâlinde, yetkili kuruluş bu uygunsuzlukların düzeltilmesi için uygunluk değerlendirme kuruluşuna acil haller dışında makul bir süre verebilir. Bu süre boyunca uygunluk değerlendirme kuruluşunun uygunsuzluğa konu faaliyetini askıya alabilir veya kısıtlayabilir. Verilen sürede uygunsuzluğun giderilmemesi halinde uygunluk değerlendirme kuruluşunun teknik düzenleme kapsamındaki faaliyetleri yetkili kuruluşça uygunsuzluğun ağırlığıyla orantılı olarak süreli veya süresiz kısıtlanabilir, veya tamamen durdurulabilir; bu uygunluk değerlendirme kuruluşu bir onaylanmış kuruluş ise bu statüsü geri çekilebilir. Yetkili kuruluş bu işlemleri uygun yollarla duyurur.

(6) Yetkili kuruluşlarca görevlendirilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarından faaliyetine son verilen veya kendi isteği ile faaliyetine son verenler, yapmış oldukları ve artık yapamayacakları uygunluk değerlendirme işlemleri ile ilgili belge ve kayıtları yetkili kuruluşa teslim ederler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ürünlerin Denetimi, Yetkili Kuruluşların Görev, Sorumluluk ve Yetkileri

Ürünlerin denetimine ilişkin genel usul ve esaslar

MADDE 16- (1) Yetkili kuruluşlar, bu Kanun gereğince denetlemekle görevlendirildikleri ürünlerin teknik düzenlemelere ve genel güvenlik gereklerine uygunluğunu doğrulamak amacıyla denetim yaparlar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen denetim, ilke olarak, ürünün piyasada bulunduğu sürede, piyasaya arzından nihai kullanıcıya ulaştığı aşamaya dek piyasa gözetimi ve denetimi yoluyla yapılır. Ancak, 4 üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtildiği şekilde hazırlanarak yürürlüğe konulan teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü koşullarda, ürün piyasaya arz edilmeden önce, ithalat, ihracat, kurulum veya montaj aşamasında, hizmete sunulduğunda veya bir hizmet sağlanması sürecinde kullanımda iken de yapılabilir.

(3) Denetim yetkili kuruluşların görev ve sorumluluğudur. Yetkili kuruluş denetimi yapar veya gerektiğinde bu görevini denetim yapma kapasitesine sahip diğer bir yetkili kuruluşa devredebilir. Yetki devri, bu Kanunda düzenlenen yaptırımları uygulama ve önlemleri alma yetkisini de içerebilir.

(4) Yetkili kuruluşlar denetim görevini bağımsız, tarafsız ve ayırım gözetmeden yerine getirir ve yetkilerini orantılılık ilkesine riayet ederek uygularlar.

(5) Yetkili kuruluşlar, ürün denetiminin etkin ve hızlı yapılması için gerekli idari ve teknik yapıyı oluşturur, plan ve programlar hazırlar ve diğer yetkili kuruluşlarla işbirliği yaparlar. Ürünlerin denetimi alanında yetkili kuruluşlar arasında koordinasyon Bakanlık tarafından sağlanır.

(6) Bir ürünün teknik düzenlemeye veya genel güvenlik gereklerine uygunluğunu gösteren belgelere veya işaretlemelere sahip olması, yetkili kuruluşların, ürünü bu Kanunun gerektirdiği şekilde denetlemesini, ürün hakkında bu Kanunda belirtilen önlemleri almasını veya ilgililere yaptırım uygulamasını engellemez.

(7) Denetlenen ürünün test ve muayene sonucunda uygun olmadığı tespit edilirse numune alma, test, muayene ve bunlara ilişkin diğer giderler imalatçı veya ithalatçı tarafından karşılanır.

(8) Dış ticarete konu ürünlerin teknik düzenlemesine ve genel güvenlik gereklerine uygunluk denetimlerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı ile belirlenir.

Yetkili kuruluşların piyasa gözetimi ve denetiminde görev, sorumluluk ve yetkileri

MADDE 17- (1) Yetkili kuruluşlar, ürünleri, bedelli veya bedelsiz olarak piyasaya arz edildikleri, satıldıkları ve dağıtıldıkları her yerde, depolarda, işyerlerinde, nakil araçlarında ve gerektiğinde üretim tesislerinde, ürün kuruluma veya montajın ardından tamamlanıyorsa bu işlemlerin yapıldığı veya hizmete sunulduğu yerlerde ve yeniden piyasaya arz edilmek üzere bir işleme tabi tutuldukları tesislerde denetleyebilir ve iktisadi işletmecilerden gerek duydukları belge, bilgi ve kayıtları isteyebilir.

(2) Yetkili kuruluşlar, ürünleri belirli bir program dâhilinde, yeterli ölçekte ve sıklıkta, işaret ve belge kontrolü ve duysal inceleme yaparak ve gerektiğinde numune alıp muayene veya test ederek denetler ve bu işlemleri kayıt altına alır.

(3) Yetkili kuruluş, yaptığı denetimler veya aldığı bilgi, ihbar veya şikâyetler neticesinde piyasaya arz edilen, piyasada bulunan veya bir hizmet sağlanması sürecinde kullanılan bir ürünün risk taşıdığına dair yeterli gerekçelerin bulunduğu kanaat getirirse bir risk değerlendirmesi yapar. Ürünün riskli olup olmadığına ilişkin nihai karar, riskin doğurabileceği tehlikenin niteliği ve gerçekleşme olasılığı göz önünde bulundurularak hazırlanan bu risk değerlendirmesine dayanır. Daha yüksek bir güvenlik seviyesinin olasılığı veya piyasada daha düşük riskli ürünlerin varlığı bir ürünün güvenli olmadığı veya riskli olduğu anlamına gelmez.

(4) Ürünün teknik düzenlemeye uygunluğunu gösteren CE işareti ve diğer zorunlu işaretler ile belgelerin veya teknik düzenlemenin gerektirdiği, teknik dosya, etiket ve talimatların bulunmaması, eksik ve yetersiz olması veya yanlış kullanılması halinde yetkili kuruluş üçüncü fıkrada belirtildiği gibi ürünün risk taşıdığına dair yeterli gerekçelerin bulunduğunu varsayar. Bu durumda, yapacağı risk değerlendirmesinin sonucundan bağımsız olarak yetkili kuruluş, tespit ettiği bu fıkra kapsamındaki uygunsuzlukların giderilmesini ve bunun gerçekleşmemesi halinde ürünün piyasadan çekilmesini veya geri çağırılmasını iktisadi işletmeciden ister.

(5) Ürünün ciddi risk arz ettiği haller dışında yetkili kuruluş, önlemlere ilişkin nihai kararı almadan önce iktisadi işletmeciye kendini savunabilmesi ve/veya düzeltici önlemleri alabilmesi için en az 10 günlük bir süre tanır. Yetkili kuruluş bu Kanun kapsamında aldığı önlem kararını iktisadi işletmeciye bildirdiği tebligatta bu kararın dayandığı gerekçeleri, işletmenin kullanabileceği yasal çözüm ve itiraz yollarını ve süre sınırlarını da belirtir.

(6) Aşağıdaki gibi düzeltici önlemlerin iktisadi işletmeci tarafından kendiliğinden alınmadığı hallerde yetkili kuruluş, bu önlemlerden uygun ve gerekli gördüklerini gerektiğinde bir süre sınırı da koyarak almasını iktisadi işletmeciden ister:

a) Ürünün taşıdığı risk ve alınan düzeltici önlemler hakkında yetkili kuruluşun eksiksiz ve ayrıntılı bir şekilde bilgilendirilmesi,

b) Ürün teknik düzenlemesinde belirtilen ve tabii olduğu gerekliliklere uygun değil ise ürünün bu gerekliliklere uygunluğunu sağlamak için gerekli önlemlerin alınması,

c) Belli durumlarda veya belli kişiler bakımından risk taşıyabilecek ürünlerin; riskler hakkında uygun, açık ve kolayca anlaşılabilir Türkçe uyarılarla işaretlenmesi ve bu risklerin ürüne eşlik eden belgelerde yer alan kurulum, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarında açıkça belirtilmesi veya piyasaya arzını uygunluğu temin edecek ön koşullara tabii tutulması ve risk altındaki kişilerin riskler hakkında zamanında ve uygun şekillerde uyarılması,

ç) Hakkında ciddi risk taşıdığına dair açık belirtilerin bulunduğu ürünlerin piyasaya arzının, piyasada bulundurulmasının, teklif veya teşhir edilmesinin gerekli değerlendirmeler ve kontroller için ihtiyaç duyulacak zaman süresince geçici olarak durdurulması veya askıya alınması,

d) Ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasaya arzının durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadaki çekilmesi ve geri çağırılması, dağıtıcıların bu kararlardan haberdar olmaları ve kararlara uymalarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirlerin alınması ve ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması, ürünlerin uygun koşullarda imhası veya işlevsiz hale getirilmesi, teklif, teşhir, reklam ve tanıtımının durdurulması,

e) İktisadi işletme tarafından alınan önlemlerin piyasaya arz ettikleri ve önleme konu her bir ürün için etkin bir şekilde ve eksiksiz uygulanmış olduğunun yetkili kuruluşa teyit edilmesi.

(7) Altıncı fıkra, yetkili kuruluşun gerekli gördüğü veya 4 üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtildiği şekilde hazırlanarak yürürlüğe konulan teknik düzenlemede yer alan diğer önlemlerin alınmasını iktisadi işletmeciden istemesini veya bu önlemleri kendisinin almasını engellemez.

(8) Yetkili kuruluş, iktisadi işletmecinin aldığı altıncı fıkrada belirtilen türden düzeltici önlemler ile kendi aldığı bu Kanun kapsamındaki önlemleri 24 üncü maddeye riayet ederek kendi internet sitesinde veya gerekli gördüğü diğer uygun yollarla duyurur.

(9) Yetkili kuruluşlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde, gerektiğinde herkesin bu Kanun kapsamına giren konulara ilişkin şikâyetlerini ulaştırabileceği veya bilgi alabileceği bir Ürün Güvenliği Yardım Masası oluşturur ve bu birimin görev alanına giren konular ile irtibat bilgilerini uygun bir şekilde duyurur.

Yetkili kuruluşların denetime ilişkin diğer yetkileri

MADDE 18- (1) Yetkili kuruluş, piyasaya arzı öncesinde yaptığı denetimde ürünün uygun olmadığını tespit ettiği takdirde taşıdığı riskle orantılı olarak ürünün piyasaya arzına süreli veya süresiz olarak izin vermeyebilir veya piyasaya arzını uygunluğu sağlayacak ön koşullara bağlayabilir. Uygunsuzluğun giderilemeyeceği ve ciddi risk arz eden hallerde ürünün iktisadi işletmeci tarafından uygun şekillerde imha edilmesini veya işlevsiz bırakılmasını isteyebilir.

(2) Yetkili kuruluş, ürünün kurulumu, montajı veya hizmete sunulması sırasında veya ürün bir hizmet sağlanması sürecinde kullanılırken yaptığı denetim sonucunda bir uygunsuzlukla karşılaştığı takdirde, iktisadi işletmeciden 17 nci maddenin altıncı fıkrasında sayılan veya yedinci fıkrasında atıf yapılan önlemlerden uygun olanların alınmasını isteyebilir.

(3) İktisadi işletmenin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemleri yetkili kuruluşun eksik veya yetersiz bulması veya iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde, 17 nci maddenin altıncı fıkrasının (d) bendi ile bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında öngörülen önlemleri masrafları iktisadi işletmeciden karşılanmak üzere yetkili kuruluşun kendisi alır.

İktisadi işletmeler tarafından alınan önlemlerin duyurulması

MADDE 19 – (1) Kendiliğinden veya yetkili kuruluşun talebi üzerine bu Kanunun gerektirdiği önlemleri alan iktisadi işletmeci, bu önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgileri gerektiği gibi ve etkili olacak şekilde duyurur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen duyuru asgari aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Ürünü tanıtacak marka, model veya cins ismi veya diğer ayırt edici özellikler,
- b) Mümkün ise ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri,
- c) Alınan önlem,
- ç) Önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tanımı,
- d) Sorumlu iktisadi işletmecinin isim, adres ve diğer iletişim bilgileri,
- e) Riskten sakınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler.

(3) Yetkili kuruluş, birinci fıkrada belirtilen duyuruyu veya duyuru şeklini uygun bulmaz veya yetersiz görürse, duyurunun daha uygun bir şekilde ve yöntemlerle tekrar edilmesini talep edebilir.

(4) Dağıtıcılar, iktisadi işletmecinin ürüne ilişkin riskler ve önlemler hakkında kendilerine bildirdiği bilgileri, varsa tedarik zincirindeki bir sonraki dağıtıcıya iletmek ve birinci fıkrada belirtilen duyuruyu müşterilerinin kolaylıkla görebileceği veya ulaşabileceği yerlere koymak zorundadır.

Ürünün geri çağırılması

MADDE 20 – (1) Riskleri önlemede diğer tedbirlerin yetersiz kaldığı veya kalacağı durumlarda, iktisadi işletmecinin gerekli görmesi halinde veya yetkili kuruluşun talebi üzerine ürünün geri çağırılması önlemine başvurulur.

(2) Ürünü geri çağırma kararı alan iktisadi işletmeci, bu önlemi 19 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilenlere ilaveten aşağıdaki bilgileri de ekleyerek duyurur:

- a) Ürünün teslim alınacağı veya onarılacağı adres ve irtibat noktaları,
- b) Nihai kullanıcıya sunulan teklif ve seçenekler.

(3) İktisadi işletme ürünü teslim eden nihai kullanıcıya aşağıdaki seçeneklerden en az birini sunar:

- a) Mümkün ise ürünün geri çağırılmasına yol açan sorununun giderilmesi,
- b) Ürünün teslim tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi veya
- c) Eşdeğer, teknik düzenlemesine uygun ve güvenli diğer bir ürünle değiştirilmesi.

(4) Ürünün geri çağırılmasıyla ilgili tüm masraflar ürünü geri çağırarak iktisadi işletmeci tarafından üstlenilir. İktisadi işletme, nihai kullanıcıya malı ek bir külfete girmeden, zamanında ve kolaylıkla teslim edebilmesi için gerekli koşulları sağlamak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İdari Para Cezaları ve Cezalarda Yetki ve İtiraz ve Son Hükümler

İdari para cezaları

MADDE 21 – (1) Bu Kanunun;

a) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde atıf yapılan teknik düzenlemelerin ürün güvenliğine ilişkin hükümleri ile genel güvenlik gereklerine aykırı hareket edenlere 100 bin ila 200 bin Türk Lirası,

b) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde atıf yapılan teknik düzenlemelerin ürün güvenliğine ilişkin olmayan hükümlerine aykırı hareket edenlere 10 bin ila 200 bin Türk Lirası,

c) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi, 14 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile 20 nci maddesine aykırı hareket edenlere 50 bin ila 200 bin Türk Lirası,

ç) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d), (g) ve (ı) bentleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d), (e), (g) ve (ı) bentleri, 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası, 15 inci maddesinin

üçüncü fıkrasının (a) bendi ile altıncı fıkrasına aykırı hareket edenlere 50 bin ila 120 bin Türk Lirası,

d) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine aykırı hareket edenlere 50 bin ila 80 bin Türk Lirası,

e) 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentleri ile 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere 10 bin ila 80 bin Türk Lirası,

f) 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c), (ç) (e), (f), (ğ) ve (i) bentleri, 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç), (f), (h) ve (i) bentleri ile 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine aykırı hareket edenlere 30 bin ila 50 bin Türk Lirası,

g) 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri ile 14 üncü maddesinin beşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 10 bin ila 30 bin Türk Lirası,

ğ) 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 13 üncü maddesine ve 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere 10 bin ila 20 bin Türk Lirası, idari para cezası uygulanır.

(2) Yetkili kuruluşun denetlemekle görevli çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olan gerçek veya tüzel kişilere 10 bin ila 50 bin Türk Lirası idari para cezası uygulanır.

(3) Yaptığı müdahale ile ürünün teknik düzenlemesine veya uygulanabildiği yerlerde genel güvenlik gereklerine uygunluğunu olumsuz şekilde etkileyen 2 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamındaki işyerlerine 10 bin ila 100 bin Türk lirası idari para cezası ve gerektiğinde uyarı, geçici veya sürekli faaliyetten men cezaları uygulanır.

(4) 2 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında uygun olmayan ürün ihraç eden veya etmeyi hedefleyen gerçek veya tüzel kişiler hakkında 10 bin ila 100 bin Türk lirası idari para cezası ve gerektiğinde uyarı, ihracattan geçici veya sürekli men cezaları uygulanır.

(5) Birinci fıkranın (c), (ç), (d), (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde belirtilen cezaların uygulandığı fiiller için ayrıca birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen cezalar uygulanamaz.

(6) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen idari para cezaları, aynı ürün için fiilin tekrarı halinde, her tekrar için bir önce verilen idari para cezasının iki katı olarak uygulanır.

(7) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, idari önlemlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

İktisadi işletmenin sorumluluktan kurtulması

MADDE 22 – (1) Piyasada bulundurdukları ürünün uygun olmadığını tespit edip, yetkili kuruluşların talebi ve uyarısı olmadan uygunsuzluğun giderilmesi ve riskin ortadan kaldırılması için ürünün geri çağırılması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri kendiliğinden alarak harekete geçen ve uygunsuzluğu tamamen gideren iktisadi işletmeciler için bu Kanun'da düzenlenen idari para cezaları uygulanmaz. Bu hüküm, iktisadi işletmecinin 7 nci maddede düzenlenen, uygunsuzluktan kaynaklanan zararlara ilişkin sorumluluğunu etkilemez.

(2) İmalatçı veya ithalatçı aşağıdakilerden birini ispatladığı takdirde bu Kanun'da düzenlenen idari para cezaları kendilerine uygulanmaz ve ürün sorumluluğundan kurtulur:

a) Ürünü piyasaya arz etmediğini,

b) Tüm hal ve şartlar göz önünde bulundurulduğunda, uygunsuzluğun dağıtıcının veya üçüncü bir tarafın ürüne muamele veya müdahalesinden veya kullanıcıdan kaynaklandığını,

c) Üründeki uygunsuzluğun, teknik düzenlemelere veya diğer zorunlu teknik kurallara uygun olarak üretilmesinden ileri gelmiş olduğunu.

(3) Ara ürünün imalatçısı, ürünündeki uygunsuzluğun, bu ara ürün kullanılarak üretilen nihai ürünün tasarımından ileri geldiğini veya nihai ürünün imalatçısının verdiği talimatlardan kaynaklandığını ispatlayarak ürün sorumluluğundan kurtulur.

(4) Zararın, ürünündeki uygunsuzluğun yanısıra üçüncü bir kişinin fiili veya ihmalden ileri gelmiş olması imalatçı veya ithalatçının 7 nci maddede düzenlenen sorumluluğunu azaltmaz ancak imalatçı veya ithalatçının üçüncü kişiye rücu hakkı saklıdır.

(5) Zararın, ürünlerdeki uygunsuzluğun yanı sıra zarar görenin veya zarar görenin sorumluluğundaki bir kişinin kusurundan ya da fiilinden ileri gelmiş olması halinde, imalatçı veya ithalatçının 7 nci maddede düzenlenen sorumluluğu, hal ve şartlara göre azaltılabileceği gibi tamamen de kaldırılabilir.

Masrafların rücu edilmesi ve idari para cezalarında yetki ve itiraz

MADDE 23 – (1) Bu Kanunda belirlenen idari para cezaları yetkili kuruluşlar tarafından verilir. 16 ncı maddenin yedinci fıkrası ile 18 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen masraflar, masrafı yapan yetkili kuruluşça ilgili iktisadi işletmeceye rücu edilir. İdari para cezalarının hangi kişiler tarafından ve hangi şartlarda verileceği, masrafların rücu edilmesine ilişkin işlemlerin usul ve esasları, yetki sınırları ve koordinasyonu yetkili kuruluşlarca çıkarılacak tebliğlerle belirlenir.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre verilen idarî yaptırım kararlarına karşı, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulur. İdare mahkemesinde idari para cezasına veya idari tedbirlere karşı iptal davası açılmış olması kararın yerine getirilmesini durdurmaz.

(3) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları ile masrafların rücu edilmesi hakkında, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uygulanır.

Gizlilik, ticari sırlar, şeffaflık

MADDE 24 – (1) Yetkili kuruluşlar, bu Kanunu uygularken edindikleri özel hayata dair, ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgilerin gizliliğini korumak için gerekli tedbirleri alırlar. Ancak, bu Kanun ve diğer kanunların ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan ifşaat bu kapsamda sayılmaz.

Uygulama mevzuatı

MADDE 25 – (1) Teknik düzenlemelerin hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Avrupa Birliği teknik mevzuatını uyumlaştırmakla ve/veya piyasa gözetimi ve denetimi yapmakla yetkili kuruluşların listesi ve görev alanları Bakanlar Kurulu Kararları ile belirlenir.

(2) Bu Kanunun uygulanabilmesi için;

a) Piyasa gözetimi ve denetimine ve diğer ülkelerle uygunluk değerlendirme kuruluşları, belgeleri, sonuçları ve işaretlerinin karşılıklı tanınmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle,

b) “CE” işareti ve uygunluk değerlendirme yöntemleri, uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar ve bu kuruluşların, teknik düzenlemelerin ve önlemlerin diğer ülkelere ve uluslararası örgütlere bildirim, ticarete teknik engellerin önlenmesi, genel ve yatay nitelikli teknik mevzuat uyumu ve bu Kanunun uygulanmasını ilgilendiren diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelik ve tebliğlerle,

c) Tüketici ürünlerinde genel güvenlik gereklerine ilişkin usul ve esaslar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelik ve tebliğlerle, belirlenir.

Yürürlükten kalkan mevzuat

MADDE 26 – (1) 29/06/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükten kalkar. 4703 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış kabul edilir.

(2) 10/06/1930 tarihli ve 1705 sayılı Ticarete Tağışın Men'i, İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükten kalkar. 1705 sayılı Kanuna atıf yapan alt mevzuat yetkili kuruluşlarca bu kanunun yayımından itibaren bir sene içerisinde gözden geçirilir ve bu kanuna uygun hale getirilir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 25 inci maddede belirtilen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, 4703 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan düzenlemelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Kanun yayımlandığı tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.